

INFOAVOND BEWINDVOERDERSCHAP

Wijkcentrum Xaverianen

19-04-2018

Welkom

Door de heer Floris Devloo,
voorzitter gebruikersraad Ter Dreve

Inleiding

- Turbulente tijden in de sector
- Invoering decreet PVF → veranderende realiteiten:
 - Individuele verhouding cliënt/netwerk en zorgaanbieder
 - Op regionaal niveau
 - Op sectorniveau
- Ter Dreve: keuze gemaakt om in fusieproces te stappen
 - Op basis van visietekst rond opnemen verantwoordelijkheid voor PMB + netwerk in de brede regio
 - Met 2 partners:
 - Sue-Ryder/Tehuis Rosmarijn
 - Ons Tehuis

VIRO vzw

- VIRO vzw geboren begin maart
- Oorsprong naam: mens in Esperanto → duidt op het mensgerichte van onze visie
- Eind mei: fusieproces betekend bij notaris (is einde van administratief/juridisch proces)
- Daarna start van inhoudelijk integratieproces
- Momenteel: directiestructuur krijgt gestalte
- Communicatie volgt!

Toekomstige projecten VIRO vzw

September 2018:

- uitbreiding MFC voor groeiende groep jongeren (+15 jaar) → bouw containers op terrein Ter Dreve
- Opstart basale werking voor kinderen, in nauwe samenwerking met de school van Ter Dreve

Pastorie Sint Michiels

Nieuwbouw!

Infoloket, onthaalpunt, lokalen dagbesteding, wonen.

Start: zo vlug als mogelijk

Tijdelijk project dagbesteding

Lokalen in leegstaande vleugel in psychiatrisch ziekenhuis Onze Lieve Vrouw.

Start half mei

Drietal halve dagen/week → voltijdse werking na de zomer

Onze Lieve Vrouw

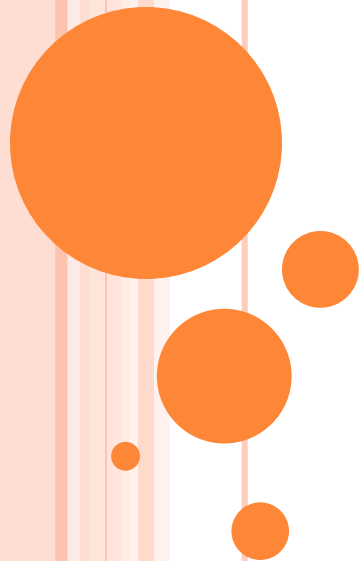
't Valkennest in Oostkamp

- Inclusief woonproject voor 6-tal bewoners
- Oprichting CVBA, Viro vzw mee aan 't stuur
- Initiatiefnemer: Bart Vertriest
- Binnen cvba structuur: nog op zoek naar coöperatief geld
- Start werken: binnenkort
- Start werking: eind 2019

JURIDISCHE BESCHERMING VAN WILSONBEKWAME MENSEN

Luc Goutry
Ere-Volksvertegenwoordiger

OVER WIE GAAT HET ?

- Meerderjarig
- Wegens gezondheidstoestand
- Geheel of gedeeltelijk
- Tijdelijk of definitief
- Niet in staat zijn om belangen van vermogensrechtelijke (goederen) of persoonsgebonden aard
- Zelf behoorlijk waar te nemen

⇒ WILSONBEKWAAM = HANDELINGSONBEKWAAM

WILSONBEKWAAMHEID (POGING TOT DEFINITIE)

- **feitelijk** niet in staat zijn
- **zelf beslissingen** te nemen
- met een goed en voldoende **besef van de realiteit**
- om te kunnen **afwegen**
- wat **voordelig en nadelig** is
- op **persoonlijk en materieel vlak**
- om op basis daarvan een **bewuste keuze** te kunnen maken

HOOFDDOEL WET

- BESCHERMING

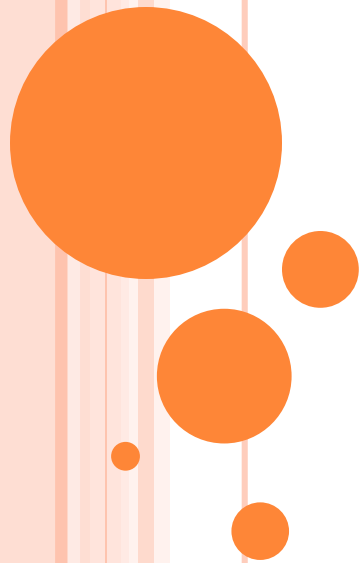
- persoon
- goederen

- ONDERSTEUNING

- TEN DIENSTE VAN HULPVERLENING

GERECHTELIJKE BESCHERMING

1) VERLENGDE MINDERJARIGHEID

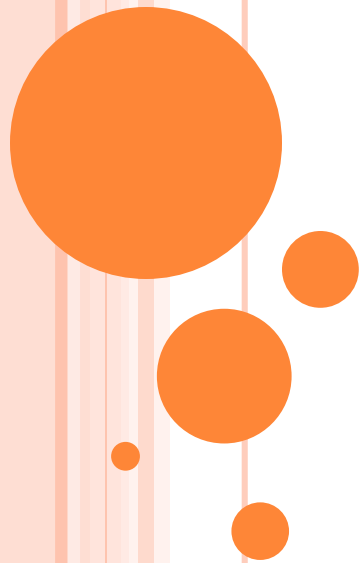
- alles of niets (geen maatwerk)
- congenitaal - perinataal

2) VOORLOPIG BEWIND

- geen bescherming persoon
- enkel bescherming goederen

VERLENGDE MINDERJARIGHEID

VERLENGDE MINDERJARIGHEID

○ WAT ?

- iemand die volgens leeftijd meerderjarig is (+18j)
- maar op zakelijk en persoonlijk vlak definitief gelijk gesteld wordt met een minderjarige (-15 jaar)

○ HOE ?

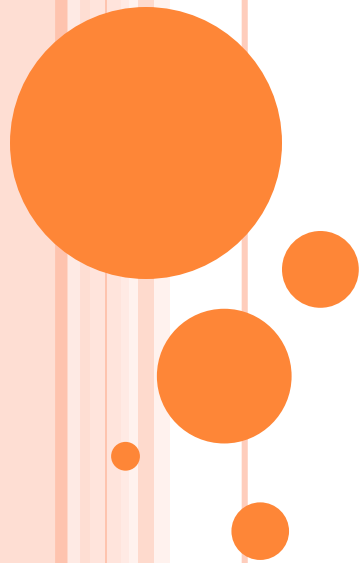
- meestal op verzoek ouder(s)
- via een vonnis door rechtbank van 1ste aanleg
- ouders worden wettelijk vertegenwoordiger
- volledige bevoegdheid over goederenbeheer en persoon
- bij overlijden ouder(s) wordt een voogd aangesteld
- wettelijk vertegenwoordiger moet geen rekenschap afleggen

○ WANNEER ?

- bij kinderen die vanaf hun geboorte of sedert hun eerste levensjaren ernstig mentaal gehandicapt zijn

VOORLOPIGE BEWINDVOERING

VOORLOPIGE BEWINDVOERING

○ WAT ?

- een beschermingsmaatregel voor **meerderjarigen**
- over beheer van roerende en onroerende **goederen**

○ WANNEER ?

- mensen die omwille van hun gezondheidstoestand wilsonbekwaam zijn (vb. dementie, psychische problemen, hersenletsel, coma, mentale beperkingen)
- en dus zelf hun gelden en goederen niet kunnen beheren

○ HOE ?

- **Vrederechter** verklaart de betrokkene onbekwaam om eigen goederen te beheren en stelt iemand anders aan om **in zijn plaats** de goederen te beheren

HET NIEUWE BESCHERMINGSSTATUUT

UITGANGSPUNT NIEUWE WET

= OPVOLGING PRINCIPES MENSENRECHTEN EN ZELFBESCHIKKING

- aanbeveling r(99)4 van de raad van europa
- VN-conventie over de rechten van personen met een handicap van 2006

BESCHERMING ENKEL VOLGENS :

1. NOODZAAK
2. SUBSIDIARITEIT : zo dicht mogelijk bij de persoon zelf
3. PROPORTIONALITEIT : niet meer bescherming als nodig

“ZELF DOEN WAT KAN, ENKEL BESCHERMEN WAAR NODIG !”

KRACHTLIJNEN NIEUWE WET

- 1) Nog slechts 1 statuut + 1 rechter
- 2) Bescherming mogelijk persoon en/of goederen
- 3) Maatwerk
- 4) Versterken persoongerichte aanpak
- 5) Betrekken sociaal netwerk
- 6) Niet enkel vertegenwoordiging, nu ook bijstand mogelijk

DE BEWINDVOERING

PROCEDURE AANVRAAG BEWINDVOERING

- Mogelijk vanaf **17 jaar**
- Vrederechter **verblijfplaats**
- **Verzoekschrift** aan Vrederechter + omstandige geneeskundige verklaring (-15 dagen)
 - geneesheer geen familie beschermde persoon en verzoeker, geen verzoeker, niet verbonden aan instelling waar betrokkene verblijft
- Vrederechter **roept** betrokkenen + familieleden **op**
 - of bezoek ter plaatse
 - bijstand door advocaat mogelijk (ambtshalve of zelfgekozen, pro deo , ...)
- Vrederechter **onderzoekt** voorstellen van familieleden, eventuele voorafgaandelijke wilsverklaring of stelt zelf een bewindvoerder(s) voor
- De Vrederechter **stelt** de bewindvoerder(s) **aan**
- Bewindvoerder(s) heeft 8 dagen **bedenktijd**
- **Beroep** tegen vonnis vrederechter :
 - binnen de maand
 - griffie rechtbank 1ste aanleg of via gerechtsdeurwaarder
- Bescherming in
 - staatsblad
 - bevolkingsregister

DE BEWINDVOERDER : WIE ?

De Vrederechter duidt “*bij voorkeur*” aan in dalende volgorde :

- 1) de door persoon gekozen bewindvoerder via voorafgaandelijke wilsverklaring
- 2) ouder(s), echtgenoot, wettelijke en feitelijke samenwonende
- 3) lid van naaste familie of vertrouwenspersoon, begeleider, een private stichting, ...
- 4) professionele bewindvoerder

TOETS : SUBSIDIARITEITSBEGINSEL

DE BEWINDVOERDER : WIE ?

- 1) algemeen beginsel :
bewindvoerder over **persoon** = bewindvoerder over **goederen**

- 2) kan ook gescheiden :
 - bewindvoerder over **persoon** (slechts 1 !)
 - bewindvoerder over **goederen (1 of meerdere)**
 - onderlinge communicatieverplichting
 - onderlinge geschillen vrederechter beslist

- 3) bewindvoerder ad hoc belangentegenstelling tussen beschermde persoon en bewindvoerder

- 4) kunnen **geen** bewindvoerder zijn :
 - bestuurs – of personeelsleden van instelling waar betrokkene verblijft
 - personen die ontzet zijn uit ouderlijk gezag

- 5) Vrederechter kan ten allen tijde de bewindvoerder **vervangen**
 - op verzoek of elke belanghebbende of ambtshalve
 - met gemotiveerde beschikking

DE VERTROUWENSPERSOON

DE VERTROUWENSPERSOON

○ WIE ?

- in principe iedereen die het **vertrouwen geniet** van de beschermde persoon
- **meerdere** vertrouwenspersonen mogelijk

○ HOE ?

- op verzoek beschermde persoon of belanghebbende
- Vrederechter ambtshalve

DE VERTROUWENSPERSOON

○ VERVANGING ?

- bij gemotiveerde beschikking
- ten allen tijde in belang beschermde persoon

○ OPDRACHT ?

- vrijwillig !
- ondersteuning beschermde persoon
- **overleg** met bewindvoerder(s)
- ontvangt alle **informatie**
- **toezicht** op bewindvoering (alarmbel!)

BIJSTAND

- Vrederechter kan gerechtelijk beschermen door aanduiding bewindvoerder voor **bijstand** zowel wat betreft “persoon ” als “goederen”
- **bijstand** : *“het optreden van de bewindvoerder ter vervolmaking van de rechtsgeldigheid van een handeling gesteld door de beschermde persoon” (art. 494)*
- beschermde persoon stelt de handeling ZELF, maar niet ZELFSTANDIG !
- **bijstand** = moduleerbaar door vrederechter
- in principe jaarlijkse verslaggeving door bewindvoerder aan Vrederechter (model via KB)

VERTEGENWOORDIGING

BEHEER VAN GOEDEREN

OPDRACHTEN BEWINDVOERDER GOEDEREN

- **aanvangsverslag** binnen maand na aanstelling
- **besteding** als “*goede huisvader*”
- ook aan verzorging en **welzijn**
- **betrekt** zoveel mogelijk de beschermde persoon
- verplichting tot **afscheiding** vermogens
- **budgettair kader** bewindvoerder : Vrederechter bepaalt de financiële marge (daarbuiten : bijzondere machtiging)
- principieel **verbod** tot verkrijgen van goederen van beschermde persoon door bewindvoerder

OPDRACHTEN BEWINDVOERDER GOEDEREN

- lijst met **machtiging** behoevende handelingen (geen dagelijks beheer)
 - aankopen en verkopen onroerende goederen, leningen, hypotheken
 - handelshuur , gewone huur van + 9jaar
 - aanvaarding / verwerping nalatenschap
 - overeenkomst van onverdeeldheid
 - voorzetting handelszaak
 - dading aangaan

- **bijzondere** beschermingsmaatregelen :
(bij volstrekte **noodzakelijkheid**)
 - wegdoen souvenirs, persoonlijke voorwerpen en huisraad
 - eigen woning beschermde persoon
 - beschermde persoon/ vertrouwenspersoon worden gehoord

OPDRACHTEN BEWINDVOERDER GOEDEREN

○ **VERSLAGGEVING DOOR BEWINDVOERDER:**

- **jaarlijks** omstandig **financieel** verslag
- Vrederechter bepaalt **wijze van verslaggeving**
- Vrederechter moet **goedkeuren**
- Vrederechter kan **opmerkingen** formuleren
- **eindverslag** :
 - binnen maand na beëindiging opdracht
 - binnen twee maanden na overlijden : afhandeling lopende verrichtingen
- **goedkeuring** rekeningen \neq kwijting (aansprakelijkheid !)
- kwijting in principe bij beëindiging opdracht (indien vroeger : bewindvoerder ad hoc)
- vorderingen tegen bewindvoerder(s) **verjaren 5 jaar** na beëindiging

HET BEWINDSDOSSIER

Administratief beheer door bewindvoerder

- vernietiging alle stukken 5 jaar na beëindiging bewind
- stukken die geen voorgeschreven verplichtingen zijn mogen na 5 jaar vernietigd worden (facturen, ...)

Recht op inzage (+afschrift)

- **tijdens bewind** : beschermde persoon, vertrouwenspersoon, bewindvoerder, procureur, derden – belanghebbenden na gemotiveerd verzoek aan vrederechter
 - **na overlijden** : erfgenamen, procureur, notaris, derden-belanghebbenden na gemotiveerd verzoek aan Vrederechter
-

DE VERGOEDING

- Maximum 3% van de **inkomsten** (eventueel te verdelen over verschillende bewindvoerders)
 - loon
 - vervangingsinkomen (werkloosheid, ziektevergoeding, pensioen,...)
 - opbrengsten van kapitalen
 - huuropbrengsten
 - terugbetaling van belastingen
 - ...
 - Worden niet als inkomsten beschouwd :
 - terugbetalingen gezondheidszorgen
 - kapitaal terugbetalingen
 - opbrengsten van verkoop van roerende en onroerende goederen
 - schenkingen , erfenissen, legaten, ...
 - Vrederechter kan “**buitengewone**” verrichtingen en kosten laten vergoeden
 - **Ouders / broers / zussen** – bewindvoerders worden in principe niet vergoed
-

Uitoefening door ouders

- Vrederechter bepaalt tijdstip, omstandigheden, wijze van verslaggeving
na ouders en eventueel betrokkene gehoord te hebben
(**soepele** regeling = mogelijk)
- gezamenlijke uitoefening = vermoeden van **wederzijdse** instemming

BEHEER OVER DE PERSOON

VREDERECHTER BESLIST OF BESCHERMDE PERSOON BEKWAAM IS VOOR....

- 1) keuze verblijfplaats
- 2) toestemming tot huwen
- 3) vordering / verweer inzake nietigverklaring huwelijk
- 4) vordering / verweer in echtscheidingszaken
- 5) erkennen van een kind
- 6) betwistingen inzake zijn afstamming
- 7) uitoefening van het ouderlijk gezag
- 8) afleggen verklaring wettelijke samenwoning
- 9) verklaring Belgische nationaliteit
- 10) uitoefenen rechten privacy
- 11) recht op antwoord
- 12) verzoek tot naamsverandering

VREDERECHTER BESLIST OF BESCHERMDE PERSOON BEKWAAM IS VOOR....

- 13) uitoefening patiëntenrechten
- 14) toestemming experimenten op menselijk persoon
- 15) toestemming tot het wegnemen van organen
- 16) weigeren autopsie op kind (-18 maanden)
- 17) toestemmen in adoptie
- 18) verklaring wettelijke samenwoning
- 19) toestemmen sterilisatie
- 20) verzoek tot geslachtsverandering
- 21) verzoek tot euthanasie
- 22) verzoek tot abortus
- 23) uitoefening politieke rechten

PERSOONSGEBONDEN HANDELINGEN WAARVOOR DE BEWINDVOERDER KAN OPTREDEN ALS VERTEGENWOORDIGER

NA MACHTIGING DOOR VREDERECHTER

- keuze en wijzigen van de verblijfplaats
- voeren van een procedure als eiser in verband met de persoon
- uitoefenen van de rechten van de patiënt (zie verder)

Wet op patiëntenrechten voorziet dat :

- beschermde persoon kan zelf uitoefenen indien arts oordeelt dat hij wilsbekwaam is
- indien onbekwaam :
 - gekozen vertegenwoordiger
 - **bevoegde bewindvoerder na machtiging** (tenzij bij hoogdringendheid)
- cascaderегeling : partner, ouders, broers, zussen, ...

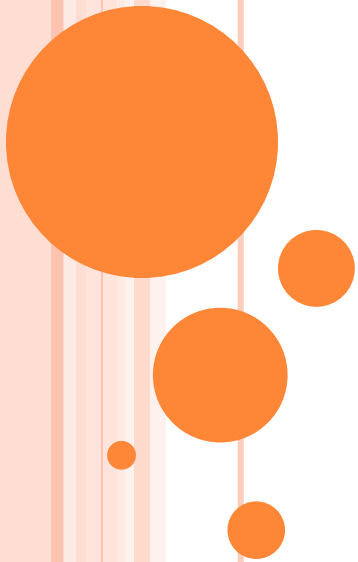

Verslaggeving :

- door vrederechter te bepalen
- bij afwezigheid van regeling : jaarlijks schriftelijk verslag
- Koning stelt model ter beschikking

DE VERKLARING VAN VOORKEUR

DE VOORAFGAANDELIJKE WILSVERKLARING

Iedereen kan zelf zijn bewindvoerder vooraf kiezen

○ WAT ?

Elke burger kan een verklaring afleggen waarin hij **vooraf** aanduidt **wie** als bewindvoerder(s) en/of vertrouwenspersoon moet aangesteld worden voor het geval er voor hem of haar een verzoekschrift tot rechterlijke bescherming wordt neergelegd

○ HOE ?

- ofwel bij de **Vrederechter** van zijn kanton : dan wordt een proces verbaal opgesteld
- ofwel bij de **Notaris** van zijn keuze: dan wordt een authentieke akte opgesteld
- de akte wordt binnen de 15 dagen opgenomen in het Centraal Register van het Notariaat in Brussel (CAPA)

De verklaring is steeds wijzigbaar en/of herroepbaar

DE VOORAFGAANDELIJKE WILSVERKLARING

Ouders of familieleden kunnen zelf bewindvoerder kiezen voor kinderen / familielid

○ WAT ?

ouders, echtgenoten, samenwonenden, familieleden of vertrouwenspersoon die als bewindvoerder of vertrouwenspersoon zijn aangesteld kunnen **vooraf aan de Vrederechter** verklaren wie hij moet aanwijzen indien zijzelf het mandaat niet meer kunnen uitoefenen

○ HOE ?

de Vrederechter laat de verklaring opnemen in een **akte** die bij het dossier wordt gevoegd

IN WERKING TREDING EN OVERGANGSBEPALINGEN

OVERGANGSBEPALINGEN

- 1) **Nieuwe wet** treedt in werking **1 jaar** na publicatie BS intussen opmaak uitvoeringsbesluiten + modelformulieren
- 2) **Buiten – gerechtelijke bescherming** : van toepassing op lastgevingen verleend na inwerkingtreding
- 3) **Gerechtelijke bescherming** :
 - oude bepalingen blijven **VOORLOPIG** van toepassing
 - oude statuut eindigt bij nieuwe maatregel
 - **Voorlopig bewind** :
 - automatische omzetting in bewind over **GOEDEREN** **2 jaar** na inwerkingtreding
 - verplichte evaluatie 2 jaar na omzetting
 - **Verlengde minderjarigheid** :
 - automatische omzetting **5 jaar** na inwerkingtreding
 - verplichte evaluatie binnen **2 jaar** na omzetting

TOT SLOT

***" HET GELOOF ZONDER DE
WERKEN IS DOOD " !***